

flaab i Henseende til Forligsvæsenet, jeg hørte, at han her havde meget med det at gjøre, men jeg maa forøvrigt sige, at jeg ogsaa har en Del Sagskundsflaab i denne Retning. I nogle og tyve Aar har jeg aarlig havt med Forligsvæsenet at gjøre, og jeg er kommen til det modfattede Resultat af det, som det ærede Medlem er kommet til; jeg tror, at, hvis hans Forslag gaar igjennem, vil det aldeles ødelægge de Goder, der ere ved Forligsinstitutionen, i det Mindste i vore Provindsforhold. Derimod skal jeg villig indrømme, at Forholdet stiller sig ganske anderledes i Kjøbenhavn; thi her staa man langt mere fremmed overfor hinanden, og jeg vilde derfor med Fornøielse gaa med til, at Sagsførere fik Lov til at give Møde i Kjøbenhavn. I de provindsielle Forhold er det som sagt ganske anderledes; der komme Uvesfølelsen og Bekjendtskabet i Betragtning; den, som er indkaldt, og den, der indkalder ham, kjende hinanden, og Forligsmæglerne kjende begge Personerne og det er ved deres Indskyldelse, at maaste de tre Hjerdelele af de Sager, der blive forligte, blive det. Jeg maa derfor paa det Bestemteste fraraade det af det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds stillede Forslag. Jeg er ganske overbevist om, at hele det Gode, der er i vort nuværende Forligsvæsen for største Delen vil gaa tabt, ifald hans Forslag gaar igjennem, og jeg sætter megen Pris paa vort Forligsvæsen netop paa Grund af den personlige Indskyldelse, som derved kommer tilstede. Jeg har som sagt afskillige Aars Erfaring for mig, og har mange Gange mødt for Forligskommissionen, og i de allerfleste Tilfælde har det været paa Grund af det Bekjendtskab, det var tilstede, og paa Grund af de Formaninger, Forligsmæglerne have holdt for den vedkommende Skyldner ligesom ogsaa for den strenge Kreditor, at han skulde være overbeviende, — det har været paa Grund heraf, at Forlig er kommet istand, og har man først opnaaet dette, saa er det langt bedre end den fædte Process. Derfor vil jeg med de Erfaringer for Die, som jeg har, vel Intet have imod, at i Kjøbenhavn Sagsførerne erholde Tilladelse til at møde; thi her har, saavidt jeg kjender til Forligsinstitutionen, det personlige Forhold ikke nogen synderlig Betydning, men man gaar nærmest, naar man i Forveien er forligt, op i Kommissionen og faar det attesteret, for at Forliget kan erholde Retskraft; men hvad vore provindsielle Forhold angaar, maa jeg paa det Bestemteste fraraade Forsamlingen at vedtage det Forslag, det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds er kommet med, af de Grunde, jeg har anført.

Zauber: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (G. Petersen) ligesom det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) talte, som om jeg havde foreslaaet, at Forligsprøve i noget Tilfælde skulde udelades.

Dette er aldeles ikke Tilfældet. Ligeoverfor det ærede førstnævnte Medlem skal jeg særlig gjøre opmærksom paa, at, naar de gavnlige Virkninger af Forligsvæsenet, som finde Sted i Provindserne og sikkert ogsaa i Kjøbenhavn affurat i samme Omfang, opnaas ligeoverfor Forligsmæglerne, saa vilde de fuldkommen saa vel kunne opnaas ligeoverfor Dommeren. Man lever ogsaa i samme By med Dommeren, man ser ham jævnlig, og Forligsmæglerne staa paa ingen Maade Jolk nærmere, end mangfoldige Dommere gjøre det. Det er i alt Fald den Erfaring, jeg har med Hensyn til Forligsmæglerne, at de have været mindre stikfede til at mægle Forlig, end mangen en Dommer vilde have været. Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) bemærkede, at mit Forslag kunde affattes meget kortere; jeg behøvede blot at sige, at alt Forligsvæsen skulde være afskaffet. Jeg tror, at de Forslag, som ere stillede især af det ærede Medlem og i det Hele af Udvalgets Flertal, kunne sammenfattes saaledes: I alle ubetydeligere Sager skal for Fremtiden Kreditorernes Ret være tabt. Det er dette, deres Forslag gaar ud paa, og i den Henseende vil jeg henholde mig til det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), der ingenlunde er saa uenig med mig, som det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) antog, men som netop fremhævede det Samme som jeg. Jeg vil henholde mig til ham, naar han sagde, at i saadanne smaa Sager gjælder det om at forfarte Veien; thi de kunne hverken bære Arbejdet, Tidsspilben eller Omkostningerne. Naar man ikke forforkter Veien, men tværtimod besværliggjør den, som Udvalgets Flertalsforslag gjør, siger man slet ikke Andet end, at i saadanne smaa Sager skal Kreditorernes Ret være tabt. Dette gaar de Herrens Forslag ud paa, men mit Forslag gaar ud paa at forhindre det. Det er heller ikke Hensigten med Forligsinstitutionen at værgede Debitorerne paa den Maade. Hensigten dermed er som jeg begyndte med at sige i mit første Foredrag at lette den, der har en Ret, at komme til sin Ret; men det er ikke den at lette den, der ikke har nogen Ret, men paa hvem en Anden har en Ret, at unddrage sig denne Rets Opfyldelse. Det vilde imidlertid de Herre af Flertallet gjøre.

Ordføreren (Th. Nielsen): Det ærede Medlems Forslag gaar jo for det Første ud paa, at Fogden skal være Forligsmægler i alle Sager under 100 Rd. og for det Andet, at Sagsførerne skulle have Lov til at møde. Men saa er det jo et fuldstændigt juridisk Element, der skal raade Forligsmæglingen. Nu vil jeg spørge de Herre, om de tro, at Herredsfogden eller Dommeren er saa skikket til at tale med de Paagældende som Mænd ud af deres egen Midte, som de daglig særdes med, og som de kunne have Tillid til. Nei! Forligsinstitutionen er netop grundet paa, at